

העירוב הטוב ביותר בארץ?

לאחר הפסקה נחזור לפרקים העוסקים בהקמת כפר אתא, ההקמה האמיתית היא ההקמה הרוחנית. בפרקים הקודמים דיברנו כיצד הוקם מקווה ותלמוד תורה, כיצד התמסדה שחיטה כהלכה, והשבוע נעסוק בעירוב.

את העירוב הקים הרב מנדלזון בכפר. לא מצאתי על כך סיפורים, רק בספר מעשה איש מתולדות החזון איש מסופר: סיפרו לפני החזון איש על רב אחד שהתרעם על אותם המקפידים שלא לטלטל בשבת בעירו למרות שהתקין עירוב... והגיב רבינו: הנה הרב ד'כפר אתא' (הג"ר בנימין מנדלזון זצ"ל) גם עשה עירוב, כי רב חייב להתקין עירוב לתושבי המקום, אבל האם משום כך יתרעם ויקפיד על מי שיחשוש לשיטות בעניין רשות הרבים למרות שיש עירוב בעיר...

עוד מובא בספר חיי יעקב לר' יעקב אדלשטיין זצ"ל: מרן החזו"א אמר לי, שכל עוד אין המדרגה של מורא שמים כמורא בשר ודם אינו מאמין שיהא עירוב כשר לגמרי, והראה בידו על עמוד חשמל לטרנספורמטור, ההולך ומוקם ברחוב על יד ביתו, כמה ממון וטורח משקיעים בו, בחפירות ליסודות עמוקים, וברזל וביטון לרוב, והכל כדי למתוח עליו חוטין לצורך בשר ודם למאור וכו', ועל אחת כמה וכמה לצורך קיום הלכות התורה, וכל זה אין בתודעת בני אדם.

וסיפר החזון איש על הרב מנדלזון, שעשה בכפר אתא עירוב מהודר, והשקיע בו 400 לירות, סכום גדול מאוד בימים ההם ובשביל עירוב רגיל היה מספיק 50 לירות, אבל הוא עשה עמודים רחבים יותר ומדדו בפלס מיוחד שיהיה ישר ועוד טכניקות. ועם כל זה, אמר החזו"א, עדיין אין בלבי ברור, שאין בו איזה גריעותא.

סיפרו את הסיפור הנ"ל לר' חיים קניבסקי זצ"ל ואמר: החזון איש זרז לעשות עירוב ושאלוהו הרי הוא לא אוחז מהעירוב ואמר זה שני דברים, אכן - לא לסמוך על העירוב, אבל בכל זאת עירוב צריך שיהיה.

רואים מסיפור זה שהעירוב בכפר אתא היה מהטובים בארץ בימים אלו, ולכן החזון איש הביא אותו כדוגמא לעירוב טוב ומוצלח. זו היתה העיר שלנו. לא פלא שלימים זכו תושבי העיר לתרום עשרות אלפי שקלים מממנו עבור עירוב מהודר. ועל כך ראוי לעשות עוד פרק בפני עצמו.

בשנת תשמ"ח גנבו עמודי עירוב רבים מהעיר, הרב שלזינגר זצ"ל ממנ מכספו הפרטי 26 עמודי עירוב כדי שיהיה עירוב כשר בעיר. (עמוד עירוב עולה בימינו כאלף שקלים). הרב גם היה מממן מכספו הפרטי יהודי שילך לבדוק בכל יום שישי לבדוק את העירוב, וכשהיתה מתגלה תקלה היה הולך עמו לתקנה ולפעמים נושא על גבו את עמודי העירוב.

ומה קורה היום, האם גם היום יש לנו עירוב מהודר?

לפני מספר שנים נערכה מגבית גדולה בעיר עבור שיפוץ ושדרוג העירוב. בקשו מכל יהודי לתרום עמוד אחד, בחסדי שמים השיגו למעלה ממאה אלף ש"ח, והעירוב נעשה בצורה הרבה יותר טובה.

עירנו היא הגדולה בקריות, והעירוב מתמשך לאורך של כ-35 קילומטר! ולצורך עירוב טוב יש צורך להעמיד עמוד כל 40 מטר = 875 עמודים. עלות עמוד כ-1000 ₪.

כיום המצב שחסר בהרבה מקומות עמודים, חלק מהעמודים עקומים, יש מקומות בהם הרווחים גדולים מידי, יש שדות זרעים בתוך העירוב שההלכה לגביהן שונה. עירוב יש, מהודר אין.

נסיים בתפילה: יהי רצון מלפני אבינו שבשמים, כשם שזכה מקום זה לפני כ-80 שנה, להיות המקום אותו בחר החזון איש מכל הערים בארץ להראות מהו עירוב טוב, כך נזכה גם בשנה הקרובה להיות דוגמא לכל הערים בארצנו הקדושה, איך נראה עירוב טוב ומהודר.

את חשיבות העירוב נוכל לראות ממה שרבי הקדוש כתב **מסכת שלמה על דיני עירובין**, מה שלא זכתה אף מלאכה ממלאכות שבת. ואף את מסכת שבת עצמה פתח רבנו הקדוש **בדיני הוצאה מרשות לרשות**.